

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35511
Nom: Sintaxi espanyola
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Gramàtica descriptiva del espanyol	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

HIDALGO NAVARRO ANTONIO

RESUM

L'assignatura *Sintaxi espanyola* s'insereix en el mòdul de *Llengua Espanyola* i en la matèria *Gramàtica Descriptiva de l'Espanyol*.

Està concebuda amb caràcter de formació obligatòria en el *Grau d'Estudis Hispànics* i forma part així mateix del *Minor en Estudis Hispànics* per als *Graus d'Estudis Anglesos, Filologia Catalana, Filologia Clàssica i Llengües modernes i les seues literatures*.

Aquesta assignatura proporciona els coneixements bàsics i fonamentals en la sintaxi de l'oració simple i composta des d'un punt de vista sincrònic, per abordar la descripció dels constituents de l'oració i de les relacions que aquests contreen. L'anàlisi d'aquesta disciplina es realitzarà tant des d'un punt de vista teòric com pràctic. La teoria repassarà els conceptes bàsics (categories, funcions, tipus oracionals, etc.) i la pràctica sintàctica insistirà en el reconeixement de les funcions sintàctiques i en el plantejament i solució de determinats problemes sintàctics.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Aquesta assignatura està relacionada amb l'assignatura de Morfologia (codi 35510) de la mateixa titulació, per tant, és recomanable haver cursat prèviament Morfologia.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Conèixer i aplicar corrents i metodologies de la lingüística.

Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua espanyola.

Conèixer la història interna i externa de la llengua espanyola.

Identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seua rellevància en l'àmbit de la llengua, la literatura i el teatre en espanyol.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguem transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'oració

Criteris per a la seua definició. Oració i proposició.

2. Constituents de l'oració

Sintagma nominal i sintagma verbal. Subjecte i predicat. Classes d'oracions segons la seua estructura i segons la seua modalitat. La frase nominal (pura).

3. Les funcions oracionals

L'estructura del subjecte i del predicat: els complements. Funció sintàctica i cas semàntic.

4. L'oració composta

Tipus de composició. Oracions juxtaposades.

5. La coordinació

Tipus de coordinació. Condicions per a la coordinació.

6. La subordinació

Criteris per a la seua classificació.

7. Oracions subordinades substantives

Completives. Substantives amb verb en infinitiu. Interrogatives indirectes. La ubicació de les oracions causals i finals entre les substantives.

8. Oracions subordinades adjectives

Adjectives de relatiu. Circumstancials de relatiu. El cas de les comparatives i de les consecutives.

9. Oracions subordinades adverbials

Circumstancials de lloc, manera i temps. Causals, finals, concessives i condicionals.

Aquests continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge, que són comuns al nivell 2 (matèria *Gramàtica descriptiva de l'espanyol*). Els específics d'aquesta assignatura són els següents:

- Tindre capacitat de manejar informació bibliogràfica pertinent, especialitzada i actualitzada.
- Ser capaç d'elaborar correcta i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus en espanyol.
- Ser capaç d'organitzar de manera autònoma un projecte propi de reflexió o investigació dins de l'àrea.
- Ser capaç de secundar-se en la tradició filològica i lingüística crítica per a comprendre textos de reflexió i investigació lingüística.
- Ser capaç d'aplicar els coneixements sobre el sistema gramatical de l'espanyol en contextos especialitzats i acadèmics per a identificar temes d'investigació rellevants.
- Ser capaç de reflexionar sobre els dubtes i dificultats que es plantegen en l'ús actual de la llengua.
- Ser capaç d'identificar les característiques del sistema fonològic de l'espanyol, així com els principals problemes de la descripció fonològica.
- Ser capaç de descriure el funcionament de la llengua espanyola i de les seues categories gramaticals.
- Tindre la capacitat d'argumentar i debatre entorn dels problemes que es plantegen en els estudis sobre les categories gramaticals de l'espanyol.
- Ser capaç de descriure el sistema gramatical espanyol en els seus aspectes descriptius i en el nivell sintàctic.
- Ser capaç de comprendre el funcionament de la llengua espanyola en l'àmbit sintàctic i la seua relació amb els nivells morfològic i semàntic.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	60,00
Preparació de classes	30,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge s'articula al voltant de dos tipus d'activitats (presencials i no presencials):

a) Les activitats formatives presencials (que representen el 30 % dels crèdits ECTS, 1,8 crèdits, 45 hores lectives). En aquestes activitats formatives el professor atindrà principalment a l'estudi de l'àmbit sintàctic de la llengua espanyola, i seran la base del disseny dels exercicis i activitats pràctiques. Aquestes pràctiques exigeixen un nombre reduït d'estudiants, ja que suposen una interacció més individualitzada. Aquestes activitats fomentaran les competències exposades en aquesta guia docent (apartat V):

1. Continguts teòrics sobre cadascun dels temes del programa, segons el desenvolupament concret especificat en cadascun d'ells, recolzats en la lectura per part de l'alumne, prèvia o simultània a les explicacions en classe, de la bibliografia citada i de la lectura obligatòria de dos articles d'investigació.
2. Continguts pràctics, de suport als continguts teòrics, consistents en el comentari de la bibliografia bàsica i en l'anàlisi sintàctica d'oracions.

b) Les activitats no presencials i tutories (que representen el 70 % del volum de treball, és a dir, 4,2 crèdits, 105 hores). Aquest treball personal pot abastar l'elaboració de treballs individuals o en grup sobre qüestions sintàctiques, la resolució de problemes sintàctics concrets, així com la preparació de l'examen final. Tota aquesta tasca suposa la consulta bibliogràfica i la lectura crítica de textos representatius d'aquestes qüestions, especialment, la d'aquelles lectures obligatòries, el foment d'un esperit reflexiu, la implicació activa de l'estudiant en el procés de construcció dels seus coneixements del nivell sintàctic de la llengua espanyola. Aquestes activitats fomentaran les competències exposades en aquesta guia docent (apartat V).

S'utilitzarà l'Aula Virtual per a proporcionar material de suport a les classes i exposicions, així com per a mantindre informat l'alumnat d'avisos, instruccions i convocatòries d'interés que es publiquen.

AVALUACIÓ

En aquesta matèria el sistema d'avaluació es basarà en el control de les competències que l'estudiant ha d'adquirir (coneixements teòrics i pràctics). De manera general, l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes es durà a terme a partir de la combinació d'un examen final i d'unes activitats pràctiques:

1a CONVOCATÒRIA

a) El tipus i estructura de l'examen final consistirà en diverses preguntes teòric-pràctiques breus sobre la matèria estudiada, les lectures obligatòries i les pràctiques d'anàlisi sintàctica realitzades en les classes.

b) El tipus i nombre d'activitats pràctiques consistirà en la realització i correcció a l'aula d'exercicis teòric-pràctics sobre els temes tractats i d'anàlisis sintàctics, que també seran realitzats i corregits a l'aula. Per tant, es tindrà en compte també l'assistència regular i participativa en classe, amb seguiment de lectures i exercicis i de les activitats pràctiques programades. La qualificació final serà la suma de les qualificacions obtingudes al llarg del curs en els conceptes anteriors, el que descrit en percentatges resulta de la manera següent:

ACTIVITAT AVALUADA Punts %

1. Activitats realitzades durant el curs (pràctiques, treballs... a especificar durant l'inici del curs): 30 %
2. Examen final: 70 %

TOTAL: 100 %.

IMPORTANT: Per a optar a l'aprobat en el conjunt de l'assignatura és necessari obtindre almenys un 3 (sobre 7 - 70%) en l'examen final. En cas de nota inferior, no se sumarà la nota obtinguda als altres aspectes avaluable i l'assignatura quedarà suspesa amb la nota que s'haja obtingut en l'examen. Si s'obté més de 3 punts, però la suma de la resta d'aspectes avaluable no arriba al 5, l'assignatura estarà suspesa i l'estudiant es deurà presentar a l'examen de nou.

2a CONVOCATÒRIA Els criteris d'avaluació per a la segona convocatòria són essencialment els mateixos, amb les següents matisacions:

Si l'estudiant ja es va presentar en la 1a CONVOCATÒRIA podrà conservar la nota corresponent al primer component avaluable (fins a un 30 %). En aquest cas només es deurà presentar a l'examen final i se li aplicaran els mateixos criteris d'avaluació que en la 1a CONVOCATÒRIA.

L'estudiant que s'haguera presentat en 1a CONVOCATÒRIA i no haguera realitzat, totalment o parcialment, les activitats, podrà realitzar-les en la 2a CONVOCATÒRIA, prèvia notificació al professor.

Com s'ha indicat abans, el segon component avaluable (l'examen) no es mantindrà en la segona convocatòria, encara que la nota siga superior a 3.

Observacions:

Al llarg del curs es faran controls d'adquisició de coneixements els resultats dels quals seran en alguns casos merament informatius, i en altres contribuiran a l'avaluació final, segons s'advertirà convenientment.

Es controlarà l'assistència a classe. Com a mitjà per a l'avaluació i per a la comunicació personalitzada (en privat) dels resultats, es podrà fer ús de la plataforma Aula Virtual.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell

de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

BIBLIOGRAFIA

a) Bàsiques

- Alarcos, E. (1994). *Gramática de la lengua española*. Madrid, Espasa Calpe.
- Álvarez, M^aA. (1987), «Las oraciones subordinadas. Esbozo de clasificación», *Verba, Anuario Gallego de Filología*, 14, 117-148.
- Bosque, I. y Demonte, V. (1999), *Gramática descriptiva del español*. Madrid, Espasa Calpe, (3 vols.)
- Gómez Torrego, L. (2010), *Análisis sintáctico. Teoría y práctica*. Madrid: SM Ediciones.
- Hidalgo Navarro, Antonio (2024). *Fundamentos de sintaxis española. Oración simple y compuesta*. Valencia: Tirant Lo Blanch. Colección: Apuntes Tirant.
- Narbona, A. (2014 [1989]), *Las subordinadas adverbiales impropias en español*. Sevilla, Athenaica (2 vols.).
- Real Academia Española; Asociación de Academias de la Lengua Española (2010), *Nueva gramática de la lengua española, Manual*. Madrid: Espasa Calpe.
- Real Academia Española; Asociación de Academias de la Lengua Española (2025), *Nueva gramática de la lengua española*. Madrid: Planeta.
- Real Academia Española; Asociación de Academias de la Lengua Española (2019), *Glosario de términos gramaticales*. Salamanca: Universidad de Salamanca.
- Rojo, G. (1978), *Cláusulas y oraciones*. *Verba, Anuario gallego de Filología*, anejo 14. Santiago de Compostela.
- VVAA (1985), *Lecciones de I y II Curso de Lingüística Funcional* (1983 y 1984). Oviedo.

b) Complementàries

- Academia Española (Real) (1931), *Gramática de la lengua española*. Madrid, Espasa Calpe.
- Academia Española (Real) (1973), *Esbozo de una nueva Gramática de la lengua española*. Madrid, Gredos.
- Alarcos, E. (1973), *Estudios de gramática funcional del español*. Madrid. Gredos; 3ª ed. aumentada en 1980.
- Alarcos, E. y Martínez, J. (2025), *Suma de estudios de gramática funcional del español*. 2 vol. Madrid. Arco Libros.
- Alcina Franch, J. y Blecaua, J. M. (1975), *Gramática española*. Barcelona. Ariel.
- Alonso, A. y Henríquez, P (1938) (1971), *Gramática castellana*. Madrid, Losada (2 vols.).
- Bello, A. (1848) (1988), *Gramática de la lengua castellana*. Edición crítica de R. Trujillo, Santa Cruz de Tenerife.
- Bosque, I. (1980), *Problemas de morfosintaxis*. Madrid. Univ. Complutense.
- Bosque, I. (1989), *Las categorías gramaticales*. Madrid, Síntesis.
- Fernández Ramírez, S. (1986), *Gramática española, 4: El verbo y la oración*. Madrid, Gredos; vol. ordenado y completado por I. Bosque.
- García Berrio, A. (1970), *Bosquejo para una descripción de la frase compuesta en español*. Murcia. Univ. de Murcia.
- Gili Gaya, S. (1946) (1976), *Curso superior de sintaxis española*. Barcelona, Vox.
- Gómez Torrego, L. (1985), *Teoría y práctica de la sintaxis*. Madrid. Alhambra.
- Gutiérrez Ordóñez, S. (1997), *La oración y sus funciones*. Madrid, Arco-Libros.
- Gutiérrez Ordóñez, S. (1997), *Principios de sintaxis funcional*. Madrid, Arco-Libros.
- Gutiérrez Ordóñez, S. (1986), *Variaciones sobre la atribución*. Anejo 5 de la Contextos. Univ. de León.
- Hernández, C. (1984), *Gramática funcional del español*. Madrid. Gredos.

-
- López García, A. (1995), *Gramática española: (I) la oración compuesta; (II) la oración simple*. Madrid, Arco-Libros.
 - Marcos Marín, F., Satorre, J. y Viejo, M. L. (1998), *Gramática española*. Madrid, Síntesis.
 - Molina Redondo, J. A. (1984), *Estructuras oracionales complejas en español*. Málaga. Ágora.
 - Roca Pons, J. (1970), *Introducción a la gramática*. Barcelona. Teide, 2ª edición.
 - Rojo, G. Jiménez T. (1989), *Fundamentos del análisis sintáctico funcional*. Univ. de Santiago de Compostela, Lalia, 2.